

Управління освіти Шосткинської міської ради
Шосткинський дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) №5 «Теремок»

Комплексна
навчально – виховна програма
вокального гуртка «Чарівні дзвіночки»
для дітей старшого дошкільного віку

Підготувала:
Лазуткіна Олена Євгенівна
музичний керівник
дошкільного навчального
закладу №5 «Теремок»

м.Шостка, 2012

Комплексна навально – виховна програма вокального гуртка для дітей старшого дошкільного віку.

Укладач Лазуткіна О.Є.музичний керівник ДНЗ №5 «Теремок»

Рецензенти: Бурнатна О. М.- завідувач ДНЗ № 5 «Теремок»

Костіна Л. П. – вихователь – методист ДНЗ № 5

Програма є доробком муз керівника Лазуткіної О.Є. з досвіду роботи з навчання співів дітей дошкільного віку шляхом використання різноманітних видів імпровізацій та методичних прийомів – містить вступ,пояснювальну записку,мету та завдання,зміст програми,основні показники компетентності дітей.

Затверджено рішенням педагогічної ради дошкільного навчального закладу №5 протокол №1 від 2.09.2011 року

Комплексна навально – виховна програма гуртка «Чарівні дзвіночки» рекомендується, як варіативна частина змісту роботи з дітьми старшого дошкільного віку для розвитку вокальних здібностей. Рекомендована музичним керівникам дошкільних навчальних закладів.

Зміст

Вступ.....	4
Пояснювальна записка.....	5
Мета.....	5
Зміст програми :	6
Види імпровізації.....	6
Перспективний план роботи гуртка.....	8
Очікуваний результат.....	10
Основні показники компетентності дітей.....	11
Бібліографічний покажчик використаних джерел.....	11

Вступ

Дошкільний вік – найбільш сприятливий період для залучення дітей до мистецтва, творчості, в тому числі – музиці. Впливаючи на емоційно-чуттєву сферу дитини, музика впливає на процеси виховання духовності, культури почуттів, розвитку пізнавальних сторін особистості. Все це стає можливим у ході спеціальних занять.

Відомо, що у дошкільнят творчий початок може виявитися в співі найпростіших мотивів, що виникають мимоволі, в створюванні мелодії на запропонований текст, в осмисленому виконанні пісень з елементами власної інтерпретації. Дошкільнята, як правило, не можуть дослівно її повторити, щоразу виходить новий варіант мелодії. Тому особливе місце на заняттях вокального гуртка приділяється навчанню дітей імпровізації. Використання такого виду дитячої творчості стимулює творчий розвиток дітей, прояв індивідуальності.

Формування стійких співочих умінь і навичок, самостійних способів дії в музичній творчості відбувається за умови:

- цілеспрямованого процесу роботи над вокальними імпровізаціями;
- урахування вікових та індивідуальних особливостей дошкільників;
- мотивації дитячої діяльності;
- відбору музичного матеріалу відповідно до віку дитини;
- включення вправ, що активують співочий апарат, розвивають голос і слух;
- поетапного ускладнення творчих завдань для активізації процесу співочих імпровізацій.

Пояснювальна записка

Програма призначена для:

- формування у дітей в процесі музичної творчості в комплексі ладового почуття, почуття ритму, почуття класичної форми;
- включення дошкільнят в активну творчу діяльність з наступним оцінюванням «продукту» своєї праці;

- реалізація особистісної домінанти у дитини – прагнення до самовираження;
- формування у дітей інтересу до музики, накопичення музично-творчого досвіду;
- розвиток вокально-слухових здібностей.

Мета:

- навчати дітей чисто і виразно виконувати нескладні мелодії;
- формувати у дітей співочі вміння, привчаючи чисто і виразно виконувати пісні;
- вчити дітей співати з супроводом і без нього;
- розвивати музичний слух, привчаючи розрізняти правильний та фальшивий спів, слухати себе під час співу і виправляти свої помилки;
- розвивати дитячі голоси, добиватись їхнього природного звучання, поступово розширюючи діапазон;
- формувати початкові форми дитячої творчості: імпровізація поспівок, пісень і таке інше.

Час проведення:

- 1 раз на тиждень у другу половину дня.

Зміст програми

Види імпровізації

Виділяють декілька видів імпровізації. Діалогічна імпровізація складається з двох рядків: питання – відповідь. Педагог задає питання, а діти ланцюжком співають один одному на нього відповіді («Базікали дві сороки...», «Заїнька, де ти був, побував...»). Як приклад імпровізації на емоційно-образну ситуацію можна привести музичний спектакль «Мої іграшки». Дошкільнята по черзі співають пісні іграшок або розігрують сценку. Радісна мелодія звучить, якщо мова йде про нову ляльку або

красивого ведмедика, тривожна, сумна, жалісна – якщо іграшка захворіла або машинка зламалася.

Імпровізація за жанром може бути з текстом або ж вокалізацією. При імпровізації на певний настрій дітям пропонується заспівати радісну чи сумну мелодію. На допомогу дошкільнятам дається текст відповідного змісту.

Методичні прийоми

Під час занять найчастіше використовується ігровий метод, як найбільш ефективний спосіб роботи з дітьми. Проводяться ігри різних видів: музично-дидактичні, пісенні, мовні, ігри з іменами, сюжетно-рольові на побутові і професійні сюжети, сюжети з життя дітей і героїв казок.

Дошкільнята з цікавістю грають в музично-дидактичні ігри, наприклад з такими завданнями: придумати позу, жест, міміку, характерні для того чи іншого образу; скласти для нього пісню з певною інтонацією і тембром. Спочатку гру веде педагог, пізніше – самі діти. За допомогою цього методу формується самостійність.

У сюжетно-рольовій грі старші дошкільнята обирають тему під впливом різних музичних завдань, наприклад, «Шукаємо таланти», «Концерт на замовлення», «Вгадай пісеньку», «Музичне заняття», розподіляють ролі, і сюжет отримує розвиток.

Мовні ігри – найбільш доступна передумова до імпровізації. Словесна фантазійна гра виражається в додаванні нового слова або рядка для створення версії вірша або пісні, пошуку слова, відповідного до ритму заданої моделі, діти складають комбінації з ланцюжка слів, ритмічно вимовляють текст на фоні звучання музики («Снігова куля», «Рими», «Веселі вірші»).

Засобом розвитку творчої діяльності дошкільнят є, наприклад, такі завдання, як створення мелодії в заданому жанрі. Діти уявляють собі, що

вони стали справжніми композиторами. Ноти останньої частини приспіву пісні загубилися, і їм потрібно закінчити твір. Можна також запропонувати скласти коліскову, танкову на склад «ля», марш на склад «тра-та-та», придумати ритмічний малюнок на нетрадиційних шумових та музичних інструментах.

Підсумком творчого рішення є виразне виконання дошкільниками творів. При оцінці виконаного завдання необхідно враховувати ступінь розуміння музичного образу, прагнення до вдосконалення композиції в процесі, здатність «автора» виразно її повторити.

Продуктивні творчі ігри, наприклад, «Луна», коли одна дитина наспівує своє ім'я, а решта хором повторюють. Можна запропонувати дітям закінчити знайому їм мелодію невеликою фразою. Дорослий співає: «Де обідав горобець?», а дитина придумує музичну відповідь.

Окрім розвитку вміння імпровізувати на заняттях у вокальному гуртку дошкільнята придумують ігри або переводять звичайні ігри в музичні (наприклад, «Зіпсований телефон», «Я садівником народився», «Гуси-лебеді» та ін.) Виконують різні музичні завдання («Шукаємо таланти», «Концерт на замовлення», «Вгадай пісеньку», «Музичне заняття»). А також знайомляться з творами класичної вокальної музики, виконують рухи разом зі співом.

Ефективно розвивати творчі здібності дітей можна тільки при тісній взаємодії з батьками вихованців, оскільки знання, які дитина отримує в дитячому садку, повинні знайти застосування в умовах сім'ї. Звітні концерти в Дні відкритих дверей допомагають батькам по-новому поглянути на свою дитину, оцінити її творчі вміння. І тоді тата і мами починають більше уваги приділяти питанням музично-творчого виховання в родині, цікавитися, чи є у дитини здібності дотворчості, чи потрібно вчити його співати, складати мелодії. Знайти відповіді на них допомагають бесіди і консультації музичного керівника.

Перспективний план роботи гуртка

Жовтень

1. Вправи для голосу: «Луна», «Сонечко-хмарка».
2. Пісні: «Осінь пісня» (муз.Н.Рубальської), «Осінь чарівна»(муз.Д.Ведмедері).
3. Гра на музичних інструментах «Ой лопнув обруч»(укр. нар. мел.)
4. Музично-дидактична гра «Мажор - мінор».

Листопад

- 1.Вправи для голосу :«Як говорять звірята», «Де обідав горобець?».
- 2.Пісні: «Півникове горе»(муз.Д.Ведмедері).
- 3.Музична грамота.
- 4.Гра «Вгадай пісеньку».

Грудень

- 1.Вправа для голосу «Андрей - воробей»(рос.нар.мел.), «Ой,яке смачне варення!».
- 2.Пісні: «Ой метелиця-зима»(муз.Ю. Михайленко), «Для потішки»(муз.Д.Ведмедері).
- 3.Музична грамота.
- 4.Музично-дидактична гра «Впізнай по голосу»

Січень

- 1.Вправа для голосу «Сонечко» (укр.нар.мел.),«Снігова куля.».
- 2.Пісні: «Снігова баба» (муз.Д.Ведмедері), «Цуценя» (муз.Д.Ведмедері).
- 3.Стань композитором(створення мелодії у заданому жанрі).
4. Гра на музичних інструментах «Полька» (муз.О.Олександрова).

Лютий

- 1.Вправа для голосу «Весела гама», «Рими».
- 2.Пісні: «Маму я люблю» (муз.О.Філіпенка), «Пісня про бабусю» (муз.Т.Бокової)
- 3.Концерт на замовлення(сюжетно-рольова гра).
- 4.Музично-дидактична гра «Веселі нотки».

Березень

1. Вправа для голосу «Сходинки», «Веселі вірші».
2. Пісні: «Стерегла морквицю мишка.» (муз.Д.Катричко), «Веселі черевички.»(муз.Д.Ведмедері).
3. Музична грамота.
4. Гра на музичних інструментах «Гопачок».

Квітень

1. Вправа для голосу «Вгору я іду».
2. Пісні: «Ой весна» (муз.О.Філіпенка), «Посміхнись» (фонограма).
3. Музична грамота.
4. Музично-дидактична гра «Бубонці».

Травень

1. Вправа для голосу «Іди, іди дощику» (укр..нар.мел.)
2. Пісні: «Тік-так» (муз.Н.Рубальської), «Прощальний вальс»(фонограма).
3. Музична грамота.
4. Музично-дидактична гра « Яка музика?».

Очікуваний результат

Діти повинні вміти :

- чисто і виразно виконувати нескладні мелодії;
- співати з супроводом і без нього;
- навчитися слухати себе під час співу і виправляти свої помилки;

У дітей формується:

- в процесі музичної творчості в комплексі ладове почуття, почуття ритму, почуття класичної форми;
- інтерес до музики

- розвиток вокально-слухових здібностей.

Основні показники компетентності дітей:

- діти повинні вміти чисто і виразно виконувати нескладні мелодії;
- у дітей формуються співочі вміння;
- вміють співати з супроводом і без нього;
- розвивається музичний слух, привчаються розрізняти правильний та фальшивий спів, слухати себе під час співу і виправляти свої помилки;
- розвиваються дитячі голоси, поступово розширюється діапазон;
- формуються початкові форми дитячої творчості: імпровізація поспівок , пісень і таке інше.

Бібліографічний покажчик

використаних джерел:

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі»
2. Збірник методичних матеріалів «Музичне виховання у дошкільному закладі»(під ред.Б.Фенюк)
3. Методика музичного виховання у дитячому садку(під ред.. Шоломович С.М.)
4. «Музична діяльність»(під ред.Б.Будного)

Мясищев В.М., Готсдинер А.Л. Проблеми музичних здібностей і їхнє соціальне значення // Роль музики в естетичному вихованні дітей і юнацтва: Сб. ст. / Сост. і ред. А.Готсдинер. Л.: Музика,1980. С. 14-29.